

ISSN 1016-9954

info

Št. 53 · Junij 1999 · Slovenska izdaja

Commission
Internationale
pour la
Protection
des Alpes

Internationale
Alpenschutz-
kommission

Commissione
Internazionale
per la Protezione
delle Alpi

Mednarodna
komisija za
varstvo Alp

Avstrija
Francija
Italija
Liechtenstein
Nemčija
Slovenija
Švica

Katastrofe – prostorsko načrtovanje

www.cipra.org

Kaj se lahko naučimo iz katastrof

Draga bralka, dragi bralec!

Alpe so lani pozimi kar dvakrat zasijale v svetlobi medijskih žarometov: sprožitve plazov v drugi polovici februarja in požar v predoru Mont Blanc so bili povod za dramatične naslove in poročila v časopisju. Vprašanja, zakaj je do tega prišlo in – še posebej – kakšne so posledice, pa so ostala večinoma ob strani.

CIPRA

■ Odgovorni v občinah in regijah morajo biti pripravljeni, da bodo sprejeli »nepopularne« odločitve, kot so ponovna uvrstitev gradbenih zemljišč v ogrožena območja, zavrnitev gradbenih dovoljenj, preventivno zaprtje prometnih poti ali pravočasna odreditev evakuacij.

■ Za vse kraje na alpskem prostoru je potrebno izdelati zemljevide plazov oz. take zemljevide stalno prilagajati najnovejšim podatkom, kjer le-ti seveda že obstajajo. Na posebno ogroženih območjih načeloma ne sme biti dovoljena gradnja (stanovanjskih) objektov.

■ Varnostnim službam, kot so službe za opozarjanje na nevarnosti plazov, krizni štabi in reševalne službe, je treba nameniti dovolj finančnih sredstev in imeti morajo jasne pristojnosti.

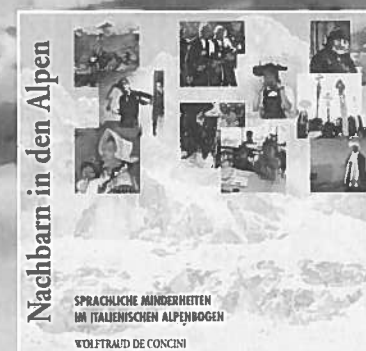
Še pripomba k nesreči tovornega vozila v predoru Mont Blanc: ta strahoten dogodek izrecno kaže, kako pomembno in nujno je dosledno izvajanje Alpske konvencije. Ta si med drugim prizadeva zmanjšati tveganja in nevarnosti v prometu čez Alpe in znotraj njih, to pa predvsem s preusmeritvijo tranzita tovornega blaga na železnico. Poleg tega pa za to potrebujemo učinkovit prometni protokol in še večjo politično voljo, kar bi hitro in izrazito omejilo promet tovornih vozil na alpskem prostoru.

Andreas Weissen
predsednik CIPRE-International

Katere nauke lahko potegnemo iz nesreč in nastale škode, ki je nastala pri tem »izrednem dogodku«? V nadaljevanju predstavljam nekaj misli o nevarnostih v naravi:

■ Zaradi topografskih, meteoroloških in klimatskih posebnosti je alpski prostor dovzeten za nenadne in usodne dogodke, ki povzročajo škodo, na to pa pogosto pozabljamo.

VSEBINA

PROMET

- 4 Delavnica CIPRE v Brigu – Ping-pong med politiko in znanostjo
- 5 Zahteve CIPRE za prometni protokol
- 6 Road pricing: višje pristojbine v občutljivih regijah? Prometni sporazum med Švico in Evropsko unijo ogroža varstvo Alp

ALPSKA KONVENCIJA

- 7 Postopek za odpravo spornih vprašanj: prvo srečanje Novi prometni protokol: prvo srečanje

AKTUALNO

- 8 Simbolični šok v tunelu pod Mont Blancom Stališče CIPRE do trajnostne prihodnosti energije
- 9 Ogenj v Alpah

INTERNET

- 10 Kaj vse lahko najdemo na www.cipra.org...

LETNA STROKOVNA KONFERENCA

- 11 Biti mlad – postati star na alpskem prostoru

PROSTORSKO NAČRTOVANJE

- 12 Katastrofalni plazovi februarja 1999 Kaj smo se naučili?

- 13 Pregled Nevarne cone v alpskem prostoru

- 14 Načrti rizičnih con – Paznauntal Bela smrt v Wallisu

AKTUALNO

- 15 Direktno trženje: Osrednja tema poletne akademije 1999 Omrežje EUROMONTANA »Gorsko kmetijstvo«

BELA KNJIGA/ CRNA LISTA

- 16 Trajnostna prihodnost pred vrati naravnega parka V Furlaniji odprli gozdne in kmetijske ceste za promet

PUBLIKACIJE

- 17 Varstvena območja večjih površin na alpskem prostoru Sosedje v Alpah – jezikovne manjšine italijanskega alpskega loka

AGENDA

- 18 Agenda CIPRE

AGENDA/STALIŠČE

- 19 Oskrba Dunaja s pitno vodo

AKTUALNO

- 20 Liberalizacija trga električne energije tudi v Italiji Dve novi članici CIPRE Italija Ureditev novih smučišč

Delavnica CIPRE v Brigu, 16. 4. 1999

Ping-pong med politiko in znanostjo

Alpe kot zelo občutljiva regija so ekološki sistem za alarmiranje, ki kaže meje nadaljnje ekspanzije na področju prometa. Potrebujemo prometno politiko, ki bo spoštovala regionalne razlike in hkrati pokazala, kako je v naši družbi mogoče prekiniti dinamiko rasti in pospeševanja. Glede ekoloških ciljev kakovosti se raziskovalci še vedno niso mogli zediniti. Več o tej temi boste našli v internetu (www.cipra.org) in v naslednji številki biltena CIPRA-Info. Delavnica je pokazala, da so obstoječe podlage zadostne, da bi z njimi lahko sprejeli politične odločitve, ki bi se zavzemale za neškodljiv promet v Alpah. Samo poguma ni.

Ur. – Preden lahko formulirajo neko politiko, ukrepe ali program, si morajo vsi biti na jasnem glede zastavljenega cilja. V Alpah je ta cilj jasen že skoraj deset let. Gre za zmanjševanje obremenitve in tveganja na področju prometa v Alpah in zunaj njih (v skladu s črko j drugega odstavka 2. člena Alpske konvencije).

Kriteriji in kazalci: neenotna znanost

Znanost naj bi podpirala bistvene korake političnega odločanja. Pri tem so kriteriji in kazalci pomembna pomagala, ki se jih poslužujejo znanstveniki. »Kriteriji« so značilnosti nekega dejanskega ali zaželenega stanja ali spreminjajočega posega, »kazalci« pa so veličine, prirejene kriterijem in merljive. »Cilji kakovosti« in »cilji delovanja« ustrezajo »kriterijem« in »kazalcem« pri stopnji ocenjevanja. (prim. okvir: »Primer hrupa«)

Samo s kriteriji in kazalci je mogoče konkretizirati in operacionalizirati koncept trajnosti. Na ravni splošnega se hitro doseže konsenz o tem, kateri kriteriji in kazalci so relevantni, ko pa se vprašanje začenja konkretizirati, se mnenja čedalje bolj razhajajo.

Alpska konvencija je predvidela jasen cilj kakovosti: obremenitve in tveganja naj bi bila znosna za človeka, živali in rastline ter njihove življenjske prostore, ne glede na to, ali se nahajajo na prometnem koridorju ali kjerkoli.

Posebno občutljive regije: definicija

V nekem dokumentu tirolske deželne vlade so navedeni naslednji kriteriji za občutljivost z ozirom na tranzitni promet skozi Alpe:

- omejen življenjski prostor za človeka
- velik delež prometnih površin na prostoru stalne naseljenosti
- meteorološke in topografske značilnosti

- občutljivi ekosistemi
- varovalna funkcija gorskih gozdov

Zadnji dve točki opozarjata na posebno občutljivost varovalnih gorskih gozdov spričo pričakovane globalne spremembe podnebja.

Za določanje zgornjih meja obremenitve pri hrupu in onesnaženosti zraka na primer v alpskih dolinah je treba upoštevati njihove meteorološke in topografske posebnosti. Alpski prostor naj bi v celoti obravnavali kot izredno občutljivo regijo.

Pomanjkanje poguma pri določanju mejnih vrednosti

Različni raziskovalni projekti predlagajo za iste kazalce različne mejne vrednosti. Znanstveniki niso enotnega mnenja niti glede načelnih vprašanj. Še bolj zapleteno je, če gre za mejne vrednosti v izredno občutljivih območjih. Tu mora politika prevzeti odgovornost in prebivalcem zagotoviti ustrezno kakovost življenja. Zagrabiti je treba priložnost, da bi Alpe kot model urejali v smislu trajnostnega razvoja. Promet mora igrati osrednjo vlogo v tem procesu; Alpska konvencija je lahko koristen instrument, če je to tudi politično zaželeno. Tu pa se še zatika.

Ukrepi

V skladu z besedami Toma Howesa, soavtorja bele knjige EU, je EU spoznala problem izkrivljanja konkurence med članicami EU in transportnimi sredstvi. Alpska konvencija je tu že pripravila »paket ukrepov«: zahteva večjo prestavitve prometa, zlasti tovornega, na tire, predvsem s pripravo primernih infrastruktur in tržnih spodbud, brez diskriminacije zaradi nacionalnosti. Manjka samo še uresničevanje. Pričakovani alpskega prebivalstva ne jemljejo resno, toda tudi njihova potrpežljivost ni neskončna.

Zahteve CIPRE za prometni protokol

Po zasedanju v Brigu je CIPRA prispevke najvidnejših strokovnjakov vključila v svoje zahteve za ponovno formuliranje prometnega protokola Alpske konvencije.

Ur. – CIPRA je že leta 1996 v razpravo predložila osnutek protokola, ki ga je pripravila sama (CIPRA-Info, št. 41/1996). Sklep o ponovnem začetku pogajanj o prometnem protokolu, ki je bil sprejet na 5. alpski konferenci oktobra 1998, še enkrat ponuja možnost, da bi se našel izhod iz slepe ulice, kamor je ta proces zašel. Ker bo naslednje zasedanje Stalnega odbora pod švicarskim predsedstvom šele jeseni leta 1999, torej leto dni po 5. alpski konferenci, in ad hoc delovna skupina za »ekološke kakovostne cilje v gorah«, ki je bila ustanovljena vzporedno z začetkom novih pogajanj o prometnem protokolu, ni imela še niti svoje ustanovne seje, to vsekakor ne predstavlja okvirnih pogojev za to, da bi lahko še upali na uspešno sklenitev prometnega protokola ter na resno izvajanje Alpske konvencije.

Protokol brez dodatnih vrednot ni sprejemljiv

CIPRA novega osnutka za prometni protokol, ki ne bo imel dodatnih vrednot, ne bo mogla podpreti v primerjavi z drugimi mednarodnimi dogovori, zato mora le-ta upoštevati načelne cilje, kot so določeni v črki j) drugega odstavka 2. člena krovne konvencije (gl. okvir). Celotni alpski prostor, na katerem se uporablja Alpska konvencija, se mora v prihodnje uveljaviti kot posebno občutljiv prostor z ustreznimi možnostmi delovanja. CIPRA se je izrekla za moratorij, ki bo zagotavljal, da projekti za izgradnjo cestne infrastrukture ne bodo odobreni, dokler ne bo stopil v veljavo prometni protokol z dodatnimi vrednotami.

Veliko organizacij, ki so članice CIPRE, je, kar se tiče osnovnih ciljev, od Alpske konvencije preveč pričakovalo. Prizadeti prebivalci bodo prometni protokol sodili po tem,

- da se ne bodo gradile ceste višjega razreda, zaradi katerih bi se občutno povečal promet preko Alp, oz. obvozi, ki bi povzročili, da se promet znotraj Alp poveča na določenem odseku;
- da bodo ob obremenjenih tranzitnih poteh na osnovi ustreznih ukrepov čim hitreje dosežene razbremenitve za človeka, živalstvo in rastlinstvo kakor tudi njihove življenjske prostore.

Vendar pa se zdi, naj se ne bi več nadaljevale razprave o novih projektih cestne infrastrukture, čeprav nobeno od srečanj strokovnjakov na Dunaju leta 1998 iz katerihkoli razlogov pač že niti enkrat ni doseglo nikakršnih vsebinskih rezultatov. Vse do danes še vedno ni pripravljen pregledni zemljevid o projektih izgradnje novih cest, ki so problematični v smislu Alpske konvencije – ta je bil namreč obljubljen kot rezultat obeh dunajskih srečanj strokovnjakov.

Povezava s politiko prostorskega načrtovanja in regionalno politiko

Na vsak način je potrebno v nov prometni protokol sprejeti točke, ki obvezujejo Evropsko unijo in pogodbenice, da sprejmejo za urejanje prostora in regionalne politike take politične opcije, na podlagi katerih bi s preusmeritvijo in zmanjšanjem prometa lahko razbremenili prometne koridorje. Pri tem mora na vsak način priti do povezovanja med stalnim evropskim procesom prostorskega razvoja ter prometno politiko, da bi bilo mogoče promet zmanjšati in ga razbremeniti.

- Če povzamemo, postavlja CIPRA na prometni protokol v okviru Alpske konvencije med drugimi naslednje zahteve:
 - Povezava stalnega evropskega procesa prostorskega razvoja s prometno politiko, da bi tako zmanjšali in razbremenili promet, je nepogrešljiva in nujna.
 - Spodbujanje manjše odvisnosti ljudi od uporabe zasebnih vozil ter spodbujanje multimodalnih prometnih sistemov.
- Ločitev prometa blaga po cesti od gospodarskih dejavnosti kot pomembna naloga prostorskega načrtovanja na vseh ravneh.
- Zmanjševanje obsega cestnega prometa na prometnih koridorjih, na primer z uvedbo pristojbin, ki se plačujejo za uporabo cest, zaračunavanje ekoloških stroškov cestnega prometa (v posamezni državi na primer s prepovedjo nočne vožnje po posameznih cestnih odsekih), višje pristojbine za vožnjo na posebno občutljivih področjih (tj. na območju, kjer se uporablja Alpska konvencija) itd. – torej uporaba vseh možnosti, ki jih nudita nacionalna zakonodaja kakor tudi mednarodne določbe.
- V tovrstnem prometu je potrebno uveljaviti t.i. načelo najkrajše poti na podlagi ustreznega nadzora (stroški, regionalna politika...).

črka j) drugega odstavka 2. člena Alpske konvencije

2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih:

j) PROMET – s ciljem zmanjševanja obremenitve in nevarnosti v prometu čez Alpe in znotraj njih do mere, ki je znosna človeku, živalim, rastlinam ter njihovim življenjskim prostorom. To se med drugim doseže s povečano prestavitvijo prometa, predvsem tovornega prometa na železnico ter z ustvarjanjem primernih infrastruktur in trgu prilagojenih spodbud brez narodnostne diskriminacije.

Železnica ima prednost

Prometni sporazum med Švico in Evropsko unijo ogroža varstvo Alp

S sklenitvijo dvostranskega državnega sporazuma o prometu odpira Švica Evropski uniji zapornice za 40-tonske tovornjake – najprej v kontingentu, od leta 2005 pa brez omejitev. Kljub uvedbi nove dajatve za težka tovorna vozila glede na nosilnost švicarskemu alpskemu prostoru tako grozi nevarnost, da ga bo povozilo kolesje tranzita.

Švica je v Evropi do sedaj veljala za začetnico ekološke prometne politike. V nobeni drugi državi ni bilo prepeljano toliko blaga po tirih (leta 1997 je šlo 72 % prometa čez Alpe v nasprotju z 32 % v Avstriji). Poleg tega so Švicarji zadnje leto uvedli dajatve za težka tovorna vozila glede na nosilnost: vsak tovornjak, ki vozi po švicarskem cestnem omrežju, bo v prihodnje obremenjen z največ 0,03 CHF na kilometer in tono.

O Seelhauser

Prometni sporazum, ki so ga dosegli v dvostranskih pogajanjih med Švico in Evropsko unijo in podpisali 1. decembra 1998, sicer višino dajatve zaenkrat znižuje: namesto 0,03 CHF na tonski kilometer je dovoljeno zaračunati samo še 0,0275 CHF, maksimalno pristojbino pa šele od leta 2007. V Švici je tudi prenehala veljati omejitev teže tovornih vozil na 28 ton in takoj ko bo začel sporazum veljati, bodo čez Švico ponovno smeli voziti 40-tonski tovornjaki – najprej določeno število vozil, od leta 2005 pa bo število neomejeno.

Uradne napovedi temeljijo na domnevi, da se bo število tovornjakov, ki bodo prečkali Alpe, dvignilo z današnjih 1,1 milijona na 1,5 do 1,8 milijonov. Ta poplava vozil pa je v grobem nasprotju z določbami člena o varstvu Alp (»alpska iniciativa«), ki je zapisan v švicarski ustavi in zahteva, da se tranzit blaga do leta 2004 popolnoma preusmeri na železniške tire.

Trenutno poteka v Švici razprava o tako imenovanih spremljajočih ukrepih, s pomočjo katerih bi preprečili negativne posledice sporazuma. Da bi lahko na tire preusmerili čim več blagovnega tranzita, bi morala ponudba železnice glede cene, hitrosti in zanesljivosti postati bolj zanimiva.

Andreas Weissen,
predsednik CIPRE-International

Road pricing: višje pristojbine v občutljivih regijah?

Plenum Evropskega parlamenta je aprila sprejel poročilo o beli knjigi »Pravične cene za uporabo infrastrukture«.

Ur. – Poročilo, ki ga je pripravil socialistični poslanec Schmidbauer v tesnem sodelovanju z Zelenimi, je dobra podlaga za karseda hitro uresničevanje bele knjige in vsebuje med drugim naslednji za Alpe zelo pomembni odlomek: »9. opozarja, da bi se zaradi regionalnih danosti in regionalnega gospodarskega razvoja izračun stroškov moral ravnati po izbrani poti, emisiji škodljivih snovi pri prometnem sredstvu (odvis-

nost od zmogljivosti), času vožnje in uporabljenem prometnem sredstvu in da bi tako lahko v občutljivih regijah pobirali višje pristojbine.«

Zdaj je na vrsti Evropska komisija, pri katerimi moramo vztrajati, da se bodo države držale voznega reda za uresničevanje, ki je bil predlagan v beli knjigi. V ministrskem svetu bo vse odvisno od tega, ali bo Finska pripravljena v času svojega predsedovanja med julijem in decembrom 1999 dati razpravo o beli knjigi na dnevni red.

Postopek za odpravo spornih vprašanj: prvo srečanje

Ur. – 24. in 25. marca 1999 so se na Dunaju srečale delegacije iz alpskih držav in predstavniki nevladnih organizacij, da bi pripravili postopek za odpravo spornih vprašanj v okviru Alpske konvencije. Pred leti, ko so oblikovali besedilo Alpske konvencije, ustrezne- ga člena namreč niso izoblikovali. Takrat je bilo rečeno, da obširen postopek za odpravo spornih vprašanj ne bi smel prevladovati nad manj obsežno in regionalno pregledno pogodbo, kot je Alpska konvencija. Zaradi zastoja pri pogajanjih o prometnem protokolu so na 5. alpski konferenci 16. oktobra 1998 sklenili, da bodo imenovali delovno skupino, ki mora izdelati postopek za odpravo vseh spornih vprašanj in ne le tistih s področja prometnega protokola. Avstrija kot predsedujoča država delovni skupini je izhajajoč iz sklepov prvega zasedanja predložila predlog za izdelavo postopka, o katerem je tekla razprava na Dunaju.

Delovna skupina predlaga, da se besedilu Alpske konvencije doda kratek člen, ki bo omenjal postopek za

odpravo spornih vprašanj, sam postopek pa bo konkretno urejen v posebni prilogi.

Presenečenje in nerazumevanje je izzvala švicarska delegacija, ki je predlagala, da konkretnih projektov ne bi več ocenjevalo razsodišče. Švica se namreč boji problemov, do katerih bi prišlo zaradi prekrivanja s tako imenovano konvencijo Espoo. Ostale delegacije so se strinjale, da delovanje celotne delovne skupine ne bi imelo več nobenega smisla, če države razsodišču ne bi mogle predstaviti konkretnih projektov. Če bi se uveljavilo besedilo, oblikovano v smislu švicarskega predloga, bi to dejansko povzročilo nepotrebnost celotne delovne skupine, sklep ministrov za okolje, ki so ga sprejeli lanskega oktobra, pa bi morali spet postaviti na glavo. Zasedanje o tem problemu je bilo preloženo.

Naslednje zasedanje bo 9. in 10. junija 1999 na Dunaju.

Italija: poslanska zbornica sklenila ratificirati Alpsko konvencijo

28. januarja 1999 je Švica ratificirala Alpsko konvencijo in je tako 28. aprila (po poteku predpisanih treh mesecev) uradno postala pogodbenica Alpske konvencije. 27. maja je poslanska zbornica v Rimu sprejela odločitev, da bo Alpsko konvencijo ratificirala tudi Italija. Sedaj mora zakon nazaj v senat, ki je že leta 1997 sklenil ratificirati sporazum. To je potrebno, ker je poslanska zbornica spremenila predlog senata. Sedaj lahko le upamo, da senat za svojo odločitev ne bo potreboval toliko časa kot poslanska zbornica.

Novi prometni protokol: prvo srečanje

Ur. – 16. in 17. marca 1999 so se v Triesenbergu v Liechtensteinu srečale delegacije alpskih držav, da bi znova pripravile prometni protokol za Alpsko konvencijo. Za to jih je pooblastila konferenca ministrov za okolje iz alpskih držav 16. oktobra na Bledu v Sloveniji (5. alpska konferenca). Delovna skupina naj bi našla izhod iz slepe ulice, kamor so sedaj zašla pogajanja o prometnem protokolu.

Udeleženci prvega srečanja naj bi vsi skupaj z metodo skupinskega ustvarjalnega razmišljanja (»brainstorming«) ugotovili, kaj je od zadnjega osnutka protokola še aktualno in kaj bi se moralo v novem protokolu spremeniti. Vsi so bili tudi enotnega mnenja, da je zelo pomembno vprašanje resničnih stroškov, vendar pa so to načelo nekateri predstavniki takoj spet relativirali. Pri posameznih delegacijah je bilo mogoče pre-

poznati njihovo načelno prepričanje, da konkretni ukrepi, kot je na primer zmanjšanje prometa, ne sodijo v prometni protokol.

Opazovalec CIPRE se na zasedanju ni mogel znebiti občutka, da bi nekatere države sedaj za vsako ceno rade imele prometni protokol, in sicer neodvisno od tega, kakšna je pravzaprav njegova vsebina. Z vidika Mednarodne komisije za zaščito Alp CIPRA ima smisel vsekakor le tak prometni protokol, ki bo izboljšal konkretni položaj prebivalcev Alp. Tovrstne zahteve so objavljene na 5. strani tokratnega Ciprinega informativnega biltena.

Predvideno je, da bo dr. Felix Näscher (Liechtenstein), ki predseduje delovni skupini, v dveh mesecih predložil osnutek protokola, o katerem bo tekla razprava na enem od naslednjih zasedanj (30.6. – 1.7.99).

Simbolični šok v tunelu pod Mont Blancom

Politika in gospodarstvo sta desetletja enostransko stavila na »cestni prevoz« in vzela v zakup visoka socialna in ekološka tveganja. Njihov svetovni nazor je zaradi tragedije, ki se je zgodila 24. marca v tunelu pod Mont Blancom, nekoliko omajan.

Alpeninitiative

Ur. – Družba, ki upravlja tunel pod Mont Blancom, ima vsako leto pri 700 mio FRF prometa kar za 100 mio FRF čistega dobička. Na italijanski strani prejme dolina Aoste 90% carinskih dajatev na tranzitno blago. Te so tudi glavni vir dohodka v tej regiji. Zato tudi ne preseneča, če se tu oklepajo tunela in ne iščejo načinov za zmanjšanje prometa. Od leta 1966 do leta 1997 se je število tovornjakov, ki peljejo skozi tunel, povečalo za 16 krat, medtem ko se je število potniškega prometa v istem času le podvojilo. Kot da bi tu šlo za naravne zakone, predvideva Bruselj, da se bo količina tovara med Francijo in Italijo med leti 1996 in 2010 še enkrat podvojila.

Zaradi nesreče pod Mont Blancom se je promet pri predoru pod Fréjusom povečal za 71%. Kmalu je »Rim« prosil Švico, naj dovoli 40-toncem tranzit skozi tunele in čez prelaze v Švici. Švicarsko ministrstvo za promet je to zavrnilo in opozorilo na neizkoriščene železniške kapacitete. Italija je tudi prosila Avstrijo, naj dovoli tranzit za večje število tovornjakov.

Stališče CIPRE do trajnostne prihodnosti energije

Preteklega februarja so se srečali poslovodje CIPRE in svoje zahteve glede prihodnosti energije v Alpah razvrstili v tri ključna področja: zmanjšanje porabe energije in emisij, varstvo voda ter opustitev rabe jedrske energije.

Grimselverein

Veliki energetski projekt kot prečrpalna elektrarna Grimsel ne sodijo v trajnostno energetsko prihodnost

Ur. – Alpe lahko funkcijo evropskega zbiralnika vode oz. pitne vode izpolnjujejo tudi v prihodnje le pod pogojem, da se pri tem upoštevajo interesi prebivalcev Alp in njihovega okolja. Z zmanjšanjem izgub in prilagajanjem energetskih sistemov novim standardom bo mogoče v naslednjih desetih letih porabo energije prepoloviti, ne da bi pri tem morali omejiti kvaliteto življenja.

Za učinkovito in dolgoročno zmanjšanje emisij CO₂ bi morali v aktivno okoljsko politiko (iztočnica pri tem je »ekološka davčna reforma«) vključiti kot najvažnejše elemente razširitev proizvodnje obnovljivih virov energije in uvedbo resničnih stroškov, predvsem z internizacijo eksternih stroškov.

Francoski minister za transport J. C. Gaysot je tudi poudaril, da hoče v naslednjih desetih letih podvojiti število prevozov blaga na oprtnih vlakih. Preverjajo celo možnost gradnje »avtoceste na tirih« med Lyonom in Torinom, njene stroške ocenjujejo na 7,6 mrd EUR v 10 do 15 letih. Christian Garnier, odgovorni za promet pri »France Nature Environnement«, je sicer registriral dobro voljo ministra, se pa sprašuje, ali ne bo »betonska kultura« Uprave za ceste ministru polagala polena pod noge.

Samo modernizacija obstoječih železniških prog bi lahko hitro omogočila potrojitev kapacitet tovrnega prometa skozi Alpe. Spričo pomanjkanja proračunskih sredstev in perečnosti teme so potrebni hitri in odločni koraki v to smer.

Sicer pa je nujno obdržati maloštevilne nedotaknjene alpske vode v njihovem sedanjem stanju in na novo ovrednotiti tekoče vode, ki se že sedaj uporabljajo za pridobivanje vodne energije. (Zagotavljanje preostalih količin vode, ki so prilagojene ekološkim potrebam, kakor tudi uvedba znaka za »ekološko električno energijo« sta dva pristopa, ki ju je vredno podpreti.) Ker bodo morale prihodnje generacije zaradi radioaktivnih odpadkov nositi bremena in tveganja, katerih posledice danes niso predvidljive, jedrska energija ni združljiva z načelom trajnosti v Alpah. To pa toliko bolj, ker so Alpe zaradi zapletenih geoloških razmer popolnoma neprimerne kot lokacija za jedrske elektrarne.

Celotni dokument o stališču CIPRE je predstavljen na internetu (www.cipra.org).

14. avgusta 1999 bodo v Alpah zagoreli tradicionalni opozorilni kresovi.

Ogenj v Alpah

Na celotnem alpskem prostoru od Slovenije do Nice bodo 14. avgusta v svarilo in protest ponovno zagoreli številni kresovi. Prebivalci Alp, predstavniki okoljskih organizacij in posamezniki, ki podpirajo to akcijo, bodo s »svetlobno verigo« protestirali proti vse večjemu uničevanju alpskega prostora.

Že deveto leto zapovrstjo – kot vedno drugo soboto v avgustu – je tudi za letošnje leto napovedana akcija društva »Ogenj v Alpah«, ki so ga leta 1991 ustanovili Gina in Urs Chiara, Rita Huwiler in Andreas Weissen, Hilar Eggel, Sabina Ruff, Kaspar Schuler in Daniel Zumbun.

Nadaljuje se stara tradicija

V Alpah ima zamisel o prižiganju kresov kot znamenju za grozečo nevarnost že stoletno tradicijo, kar so pobudniki akcije izkoristili z velikim uspehom: naenkrat je avgusta leta 1991 na celotnem evropskem alpskem prostoru kot simbol upora zagorelo na stotine kresov. In leto za letom so prebivalci Alp ter solidarnostne in okoljske organizacije uspešno akcijo ponavljale z enim namenom: opogumljati ljudi v boju proti nepravilnostim v razvoju bolne gospodarske rasti na račun Alp s pomočjo ognja, ki združuje med seboj vse ljudi. Iztočnice za to so tranzitni promet, alpska pobuda, gorsko kmetijstvo, ekološki turizem, akumulacijska jezera in ostalo.

Doživeti »Ogenj v Alpah«

Za vse, ki se akcije udeležijo, so alpski kresovi enkratno doživetje: najprej je treba zbrati les, ga odnesti na vzpetino, zanetiti ogenj, potem pa je na vrsti praznovanje, druženje med seboj in nazadnje odhod proti domu z baklami v rokah. Ali pa preprosto sedenje pod zvezdami poletnega neba in opazovanje v daljavi

ugašajočih se kresov, ki so jih prižgali somišljeniki. Tradicija, ki je ne moremo več odmisлити...

Ogenj v Alpah in javna občila

Odziv javnih občil na ta dogodek je bil vedno zelo dober: s kresovi v Alpah so lahko pobudniki podprli veliko pomembnih zadev, povezanih z varstvom Alp, kot so na primer alpska pobuda, rešitev doline Madris, dajatve za težka tovorna vozila glede na nosilnost. Pri tem se je spodbujalo tudi razumevanje za vsakdanje težave, ki pestijo prebivalce v gorskih predelih na področju kmetijstva, turizma in tranzita. Kljub dobremu odzivu in visokemu proračunu se mora akcija boriti s finančnimi skrbmi. Za leto 1999 tako domala ni bila obljubljena nobena finančna pomoč.

Ideja o kresovih mora živeti naprej!

A kljub vsemu: v soboto, 14. avgusta, bo v Alpah spet žarelo. Naj prebivalci Alp ter solidarnostna in okoljska gibanja prižgejo čim več kresov! Vse, ki želite pokazati svojo solidarnost s prebivalci Alp, vabimo, da se udeležijo akcije. Organizatorji bodo lahko medijem posredovali čim bolj vsestransko sliko o številnih opozorilnih kresovih, zato jih obveščajte na naslov, ki ga navajamo na koncu prispevka. Kdor želi organizirati kres ali sodelovati pri tem oziroma kako drugače podpreti to akcijo, recimo s prispevki, naj torej to, prosim, sporoči organizacijskemu odboru.

Peter Anderegg, predstavnik za tisk in koordinator »Ognja v Alpah«

Požar v Alpah: ledeniška baba kot znak upora

Praznovanje se začne že s pripravi

Tudi mi bomo 14. avgusta prižgali kres!

Ime in priimek	TELEFON	Prijavnico pošljite na naslov: Feuer in den Alpen Peter Anderegg Turenmattenstrasse 6 CH-3860, Meiringen tel.: 0041 33 971 12 54 faks: 0041 33 971 12 45 Račun št.: 27840.03 Raiffeisenbank Meiringen, 30-13929-4
Organizacija	FAKS	
Ulica	Kraj, kjer bo prižgan kres	
Poštna številka, kraj:	Protestiramo proti:	

Kaj vse lahko najdemo na www.cipra.org...

Ste si že kaj ogledali spletno stran www.cipra.org...? Ste že odkrili, kaj ponujamo v vsakem alpskem jeziku na 300 straneh? Ste? Lani? Prejšnji mesec? Ali prejšnji teden? Zelo verjetno boste že danes našli kaj novega. In kaj to? Tokrat Vam bomo pomagali, da »nas« odkrijete, drugič pa to kar sami poskusite!

Ur. – Od verzije iz preteklega oktobra, s katero smo z novim videzom stopili v svet interneta, je spletna stran CIPRE www.cipra.org postala kar precej obsežnejša. Tudi za prihodnost imamo dovolj zamisli in projektov. S kratkim pregledom nad vsemi rubrikami bi Vam radi pokazali, kaj vse tam lahko najdete.

Agenda

V naši Agendi poskušamo napovedati prireditve in dogodke v celem alpskem loku. Predviden je tudi iskalnik, s katerim lahko iščete po deželi, datumu ali temi. Že sedaj pa imamo obrazec, s katerim nam lahko sporočate prireditve za objavo. Doslej te ponudbe še niste veliko izkoriščali.

Aktualno

Tu boste našli informacije o delavnicah in strokovnih konferencah CIPRE ter o poletni akademiji in o načinu prijave. V rubriki Aktualno objavljamo Agendo, zadnjo številko biltena CIPRA-Info in Kratka poročila, ki jih naši naročniki prejema redno. Poleg tega smo pripravili tudi novo stran: »Novo na spletu«, s katero Vas bomo obveščali o spremembah. V tem trenutku boste tam našli med drugim belo knjigo EU »Pravične cene za uporabo infrastrukture: večstopenjski koncept EU za oblikovanje pristojbin za prometno infrastrukturo«. Tega doslej ni objavila niti EU sama na svoji spletni strani!

CIPRA / naslovi

Če nas hočete bolje spoznati, morda celo osebno, Vam ne preostane nič drugega, kot da se sprehodite po rubriki CIPRA. Tu se predstavljajo naš tim in nacionalni ter regionalni odbori. Tu boste našli tudi naslove odborov, njihove članske organizacije in statut Mednarodne komisije za varstvo Alp.

Dejavnosti

V tej rubriki so na kratko predstavljene dejavnosti CIPRE. To so predvsem poletna akademija in Poročilo o Alpah, akcijski načrt za uresničevanje Alpske konvencije in projekt »bela knjiga/črna lista«, kjer so dokumentirani pozitivni in negativni primeri v smislu trajnostnega razvoja.

Publikacije

Publikacije CIPRE so CIPRA-Info, mala knjižna zbirka, velika knjižna zbirka (zborniki letnih strokovnih kon-

ferenc), Poročilo o Alpah ter CD-ROM »Labeling«. Vse publikacije lahko naročite online. CIPRA-Info je od številke 48/marec 1998 naprej objavljen skoraj v celoti.

Stališča in resolucije

CIPRA zavezuje jasna stališča, sprejela je tudi številne resolucije o uresničevanju Alpske konvencije, vse boste našli v tej rubriki. Resoluciji, sprejeti pred kratkim, se nanašata na trajnostno energetsko prihodnost Alp in velike zimskošportne prireditve.

Zveze

Obsežen seznam zvez je razčlenjen glede na različne teme Alpske konvencije.

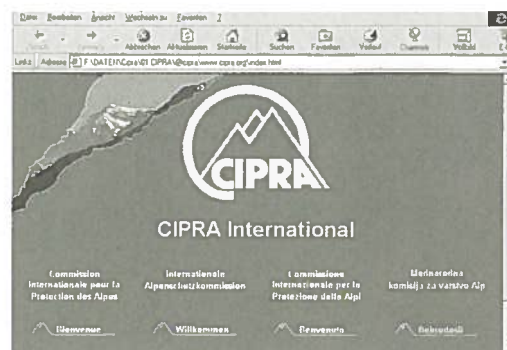
Alpe

V tem trenutku boste tu našli nekaj splošnih informacij o Alpah. Tudi tu načrtujemo objavo izveščkov iz 1. Poročila o Alpah ter nekaterih statističnih podatkov o prometu, naravi in krajini ter turizmu.

Alpska konvencija

Ta rubrika vsebuje celotna besedila Alpske konvencije in njenih protokolov, pregled nad podpisovanjem in ratifikacijo v različnih alpskih deželah ter stališče CIPRE do Alpske konvencije. V kratkem bo tu na voljo tudi besedilo Alpske konvencije v angleščini.

Razširili in aktualizirali smo nemško, francosko in italijansko spletno stran. Za slovensko stran pa čakamo na pomoč in podporo bodoče CIPRE-Slovenija.

Letna strokovna konferenca CIPRE

28.–30. oktober 1999

Samostan Benediktbeuern

Okrožje Bad Tölz – Wolfratshausen, Bavarska

Biti mlad – postati star v alpskem prostoru

Perspektive za prihodnost in dialog med generacijami

Ker se v Alpski konvenciji v 2. členu sicer omenjata prebivalstvo in kultura, se pa o tej temi še ni razpravljalo, bi CIPRA rada s konferenco spodbudila javnost, naj se začne zavedati tudi socialne komponente trajnosti. Kakšne perspektive za prihodnost imajo mladi in stari v Alpskem prostoru? Kako povezujejo mladi in stari lokalno tradicijo z (virtualno) globalno vasjo? Kaj počnejo mladi s kulturno-krajinsko dediščino starih? V dialogu s prebivalci, združenji, sociologi in občinskimi politiki iz celotnega alpskega prostora bi radi nakazali perspektive trajnostne politike za prihodnost Alp in za dialog med generacijami v Alpah. Na podlagi rezultatov letne strokovne konference CIPRE 1999 naj bi Alpska konvencija dala nove impulze, hkrati naj bi rezultati ponudili konkretne predloge za pripravo protokola »Prebivalstvo in kultura«.

Organizacija
CIPRA-Nemčija

Le če bodo Alpe svojemu prebivalstvu – in to velja predvsem za mlajšo generacijo – lahko nudile perspektive za pravi življenjski prostor in delovna mesta, bo lahko na osnovi gospodarskega razvoja tudi nastala možnost za razvoj kulturnih dejavnosti, preko tega pa bo zagotovljen trajnostni razvoj alpskega prostora.

Drugi člen Alpske konvencije sicer omenja prebivalstvo in kulturo, vendar temu področju do sedaj v razpravi ni uspelo priti do izraza. Zato želi CIPRA podati pobudo za oblikovanje zavesti javnosti o socialni komponenti trajnosti ter opozoriti na občutljivost alpskega življenjskega prostora. Utemeljiti bo treba razpoznane trende socialne nestabilnosti ter izdelati možne rešitve za ohranitev in spodbujanje kulturne

oktober 1999

ausen, Bavarska

a alpskem prostoru

racijami

bene samobitnosti avtohtonega prebivalstva em prostoru ter za zagotovitev njihove eksistencije. Na predavanjih in okroglih mizah, pri bo sodelovalo občinstvo, naj bi uresničili trajno in okolju primerno politiko na območju vzpostavili dialog med generacijami v Alpah. urzijah pa se bodo udeleženci na kraju samem z obravnavano tematiko.

srečanja bodo Alpski konvenciji ponudili za nove spodbude in služili kot konkretni preizdelavo protokola o prebivalstvu in kulturi.

Hallensleben
nemčija

programa in prijave glej prospekt v prilogi. izirani program lahko dobite v internetu pod cipra.org.

cije pri:
Deutschland, Waltherstrasse 29
87 München, tel.: 0049-89-54 42 78 50
049-89-54 42 78 99
CIPRA-International Im Bertscha 22,
4 Schaan
423-237 40 30, faks: 00423-237 40 31
cipra.org, www.cipra.org

Center za okolje in
kulturo v samostanu
Benediktbeuren, kjer
bo potekala letna
strokovna konferenca.

Ansicht Kloster Benediktbeuern
21.5.99 von Anja Oudermann

»Spletna stran meseca«

Ökomedia, organizacija iz Basla, specializirana na pridobivanje, obdelavo in posredovanje ekoloških informacij, je domačo stran CIPRE izbrala za »spletno stran meseca aprila«. V utemeljitvi piše med drugim »Posebno dragoceno je dejstvo, da rubrika Alpska konvencija ponuja celotno besedilo sporazuma in njegovih protokolov. Dragocena in brez primere sta tudi seznam zvez (links) na temo Alpe in zaščita Alp in iskalna funkcija, ki je zaradi jasne strukture spletne strani in pregledne vsebine skorajda ni treba uporabljati.«

Katastrofalni plazovi februarja 1999

Kaj smo se naučili?

Naravne katastrofe, ki smo jim lani bili priča v velikih delih Alp, zlasti v Švici in v Avstriji, so tedne in tedne polnile strani evropskega tiska. Zdaj pa je prišla pomlad in čas je, da se pripravi bilanca nastale škode in tudi za razmišljanja o možnih sklepih, ki jih lahko potegnemo iz tega. Pravočasna evakuacija prebivalcev iz ogroženih območij je vsekakor preprečila najhujše, čeprav je organizacijo možno še izboljšati. Vsekakor je pa tudi res, da je za Alpe potrebna strožja politika urejanja prostora.

Ur. – Zgodovina kaže, da so hudi dogodki te zime v nekaterih regijah absolutno izjemni. Uči pa nas tudi, da nesreče pogosto spremenijo zavest politikov. Tako so zaradi plazov v zimi 1950/51 v Švici leta 1965 dopolnili zakon o gozdovih in v njem zaradi snežnih plazov predpisali načrte rizičnih con. V Franciji so leta 1970 kot posledica nesrečnega plazu iz Val d'Isère z 39 žrtev sklenili pripraviti zemljevid rizičnih con v Alpah. Zaradi plazov v zimi 1965/66 so tudi v Avstriji leta 1976 sprejeli odredbo o pripravi načrtov rizičnih con.

Iracionalno zavedanje nevarnosti

Zaradi zemljepisnih značilnosti imajo naravni pojavi v Alpah dostikrat katastrofalne posledice za prizadete ljudi. Ob takih naravnih nesrečah se v široki javnosti zganja dosti hrupa. Morda zato, ker plazovi relativirajo človekovo zmotno prepričanje, da lahko absolutno kontrolira naravo. Človeku je težko sprejeti lastno nemoč. Na drugih področjih se je družba tiho sprijaznila z večjimi in dražjimi tveganji. Tako umre v EU vsako leto skoraj 50000 ljudi pri prometnih nesrečah. Za vsakim smrtnim primerom, pa naj se zgodi na cesti ali zaradi snežnega plazu, je človeška drama – toda te drame v javni zavesti, v medijih in v politiki nimajo iste teže.

Strategije za zmanjševanje nevarnosti

Da bi preprečili ali zmanjšali nevarnosti ali škodo zaradi snežnih plazov, so potrebne različne strategije z različnim učinkom in različnimi stroški. Nobena ne

more zagotoviti absolutne varnosti. Vprašanje, ki je uspešno pri občinstvu določenih medijev, ali je življenje v Alpah za človeka sploh še mogoče in zaželeno, je prav tako neumestno kot tudi želja po absolutni varnosti. Čeprav te absolutne varnosti nikoli ne bo, morajo oblasti storiti vse, da bi zagotovile čim večjo zaščito.

Razvoj zazidalnih con v zadnjih desetletjih je pokazal, da zahtevajo človekove dejavnosti čedalje več prostora v Alpah. Zaradi pritiska iz gospodarstva, turizma in prebivalstva dovoljujejo oblasti dostikrat tudi gradnje v rizičnih conah. Zato ima prostorsko načrtovanje izreden pomen pri zaščiti prebivalstva in gostov. Načrtovanje con mora biti bolj strogo. Če pa plaz odnese stavbe, ki so na svojem mestu stale tristo let brez kakršne koli škode, nam to jasno pove, da absolutne varnosti nikoli ne bo. Hkrati lahko sklepamo iz tega, da napačno načrtovanje con zagotovo vodi v katastrofo.

Preprečevanje je najboljša zaščita

Najboljša preventiva je, če pri načrtovanju con ne dopustimo v nobenih okoliščinah novih gradenj v nevarnih conah in da za že obstoječe stavbe v takih conah pripravimo načrte za evakuacijo. Zato so potrebni inteligentna organizacija ter dodelani meteorološki sistemi. To zimo je Institut za raziskovanje plazov Weissfluhjoch v Davosu prvič lahko tri dni vnaprej napovedal, da bo nastopila najvišja stopnja nevarnosti. Tako so lahko pravočasno pripravili zapore cest, evakuacije in druge ukrepe. Katastrofe v Evolènu s tem vendarle niso mogli preprečiti.

S prepovedjo gradnje v nevarnih conah in z različnimi drugimi preventivnimi ukrepi lahko sicer zmanjšamo ogroženost človeka, »absolutna varnost«, ki je proizvod človekovega prepričanja, da je vse izvedljivo, pa bo vedno ostala le iluzija.

Obergoms
februarja 1999

A. Weissen

Nevarne cone v alpskem prostoru

Pri naravnih nesrečah sta potrebna koordinacija in izmanjava informacij v celem alpskem prostoru

Ur. – Problemi niso le nacionalni temveč tudi internacionalni. CIPRA je že leta 1992 zahtevala, da se v vseh alpskih občinah pripravijo načrti nevarnih con, ki pravno obvezujoče prikazujejo vsa tista območja, ki so ogrožena zaradi snežnih plazov. V teh nevarnih conah se je treba zaradi varnostnih razlogov na splošno izogibati novim tehničnim infrastrukturam in gradnji. (Stališča CIPRE, Schwangau, Nemčija)

Podobno zahtevo najdemo tudi v 9. členu protokola »Urejanje prostora in trajnostni razvoj«. Različne alpske dežele so pa tudi žal različno daleč pri pripravi zakonskih podlag in opredelitvi nevarnih con v nacionalni zakonodaji. Sledi pregled nad situacijo:

Švica

V zakonu o prostorskem načrtovanju iz leta 1979 je zapisano, kako ravnati v primeru nevarnosti. Zveza, kantoni in občine so načeloma dolžne pri svojih dejavnostih, ki vplivajo na prostor, upoštevati naravne danosti. S tem so mišljene tudi naravne nevarnosti. Ocenjevanje nevarnosti poteka na dveh ravneh:

- raven načrtovanja usmeritve: kantoni v svojih načrtih usmeritve določajo, katera območja so močno ogrožena zaradi naravnih nevarnosti ali škodljivega razvoja (za oblasti obvezujoče, se aktualizira vsakih 10 let).
- raven načrtovanja rabe: obvezujoče za vsakogar. Občine imajo centralno kompetenco. Pristojne so za pravo načrta rabe vključno z zemljevidom nevarnosti.

Liechtenstein

Ni zakona o prostorskem načrtovanju. Zemljevid nevarnosti je instrument za prostorsko načrtovanje in je predpisan z zakonom o gozdovih. Dežela predpisuje, da je treba območja snežnih plazov (...) ter območja, ki so ogrožena zaradi naravnih pojavov, (...) v občinskih načrtih con označiti kot nevarne cone. V skladu z odredbo o gozdovih je vlada pristojna za pripravo podlag za varstvo pred naravnimi pojavi (zemljevidi nevarnosti). Te potem prevzemajo in označujejo občine.

Francija

Načrti za primer nevarnosti so utemeljeni v zakonu o požarnem varstvu gozdov in preventivi pri predvidljivih naravnih rizikih (1987). Na podlagi tega zakona je bila sprejeta pravna odredba o načrtih za preventivo pri predvidljivih naravnih rizikih (1995).

Država je pristojna za pripravo in uresničevanje načrtov. Prefekt določi, kateri urad je pristojen za pravo načrtov.

Po predhodni pridobitvi mnenja in posvetovanjem s prizadetimi občinami izda prefekt odredbo, s katero začne ta zakon veljati. S tem postane splošno obvezujoč in se priloži načrtu rabe.

Avstrija

Zakon o gozdovih iz leta 1975 predstavlja zakonsko podlago za načrtovanje nevarnih con v Avstriji. Bese-dilo je interpretirano v odredbi o načrtih nevarnih con (1976).

Načrt nevarnih con pripravlja regionalna gozdarsko-tehnična služba za preprečevanje hudournikov in snežnih plazov, ki je pristojna v skladu z (zveznim) zakonom o gozdovih. Načrt vsebuje omotja, ogrožena zaradi hudournikov ali plazov, in stopnjo nevarnosti (rdeče ali rumene cone), ter površine, potrebne za zaščitne ukrepe.

Načrti nevarnih con nimajo neposrednega pravnega učinka za krajevno urejanje prostora. Vse bolj pa se jih upošteva v načrtovanju namembnosti površin in zazidave, deloma ker to zapovedujejo programi regionalnega urejanja prostora.

Italija

Zakonsko podlago za kartiranje rizičnih con predstavlja državni zakon št. 183 »Določbe za organizacijsko in funkcionalno reorganizacijo varstva tal«, sprejet 18. maja 1989. Regije, ki so pristojne za uresničevanje tega zakona, delajo na tem.

Na Južnem Tirolskem še ni načrtov rizičnih con. V tem trenutku pripravljajo tri preiskusne občine take načrte. Za Južno Tirolsko obstaja kataster snežnih plazov, v katerem so zabeleženi zgodovinsko znani katastrofalni plazovi. Ta kataster ravno predelujejo.

Slovenija

V tem trenutku še ni načrtov con s plazovi. Za nove gradnje pa je po zakonu o urejanju prostora kot pogoj za gradbeno dovoljenje potrebno pridobiti mnenje glede naravnih nevarnosti. Ob koncu leta 1999 naj bi parlament odločal o zakonu za varstvo pred naravnimi in drugimi nevarnostmi.

Nemčija

Ni pravnega okvira za izvajanje načrtovanja nevarnih con.

Obergoms
februarja 1999

A. Weissen

Primer iz bele knjige

Trajnostna prihodnost pred vrati naravnega parka

Office de Tourisme de Chambéry, Geisbert

Mesto Chambéry

»Združimo moči, da bo mesto postalo dolgoročno primerno za bivanje, podeželje pa dolgoročno ostalo naseljeno!« se že približno deset let glasi cilj, ki so si ga postavili francosko mesto Chambéry in občine v njegovi okolici.

Ur. – Občine v okolici naravnih parkov »Massif des Bauges« in »Massif de la Chartreuse« štejejo okrog 400000 prebivalcev, pomembno križišče v tej regiji pa je mesto Chambéry. Z vsestranskim sodelovanjem si delavci parkov in mestni načrtovalci prizadevajo združiti mestno in podeželsko življenje. Nastale sinergije bi izkoristili za pravilno ovrednotenje bogastva kulturne zgodovine, podeželja in mest ter za boj proti prekomernemu obisku teh občutljivih območij, sem pa sodi tudi nudenje boljših storitev na podeželju in spodbujanje trajnostne gospodarske dejavnosti. Chambéry je leta 1998 odprl delovno mesto za uslužbenca, ki bo odgovoren za izvedbo projektov, ter v soglasju z občinami, ki so na območju parkov, izde-

Primer iz črne liste

V Furlaniji odprli gozdne in kmetijske ceste za promet

Gozdne in kmetijske ceste v pokrajini Furlanija-Juljska krajina, na katerih je bila do sedaj dovoljena le vožnja za lokalni dovoz in za obdelovanje zemlje, smejo v prihodnje uporabljati praktično vsi, ki se želijo z avtomobilom odpeljati na planine ali do gorskih koč (ali pa na lov, sprehod oziroma po gobe). Sprememba regionalnega zakona o gospodarstvu namreč dovoljuje vožnjo po gozdnih in kmetijskih cestah vsem prometnim sredstvom, ki se uporabljajo za dostop do planin in nepremičnin, ki so namenjene gospodarskim dejavnostim, ter vozilom v javnem prometu. Kot je povedal regionalni svetnik Petris, ki je pobudnik spremembe zakona, naj bi tako spet spodbudili razvoj trgovanja z mlekarskimi izdelki in oživili gorsko kmetijstvo.

V resnici pa bi bilo bolj smiselno, če bi zaščitili in povečali prodajo kmetijskih kakovostnih izdelkov, ustvarili boljše pogoje za neposredno trženje in spodbudili sodelovanje med kmetovalci z ustanavljanjem centrov za pridelavo, predelavo in prodajo pridelkov ter uporabo domačih kmetijskih izdelkov v turizmu. Namesto tega je prišlo do divje razveljavitve predpi-

lal 15 akcijskih načrtov, povezanih z različnimi področji, kot je na primer integrativno prostorsko načrtovanje, turizem, komunikacije ali ovrednotenje obnovljivih naravnih virov energije (npr. les). Zaradi kakovostnih predlogov in opravljenih projektov je mesto prejelo nagrado v okviru tekmovanja »Agenda 21«, ki ga je razpisalo francosko ministrstvo za okolje leta 1997.

Ta živahna oblika povezovanja med mestom in podeželjem, kot dokazuje primer Chambéryja, bi lahko bila zgled drugim alpskim dolinam.

V 9. členu Protokola o prostorskem načrtovanju in trajnostnem razvoju Alpske konvencije se pogodbenice obvezujejo, da bodo sprejele ukrepe, ki krepijo sodelovanje med turizmom, kmetijstvom in gozdarstvom ter obrtjo (črka c) prvega odstavka) ter da si bodo prizadevale za ohranitev in obnovo ekološko in kulturno posebno pomembnih območij. (črka c) drugega odstavka)

sov, ki so urejali motorizirani promet. Posledice se bodo pokazale v večji obremenjenosti alpskega okolja in motenju človeka in živali, kar bo povzročilo tudi varnostne probleme, ki jih ne bi smeli podcenjevati.

Franco Pastorelli
CIPRA-Italija

V 9. členu Protokola o prostorskem načrtovanju in trajnostnem razvoju Alpske konvencije se pogodbenice obvezujejo, da bodo izvajale ukrepe za zmanjšanje prometa in po potrebi za omejitev motoriziranega prometa. (črka d) petega odstavka)

10. člen Protokola o varstvu narave in negi krajine Alpske konvencije določa naslednje: »Pogodbenice si na celotnem alpskem prostoru prizadevajo za zmanjšanje obremenitev in škodljivih vplivov na naravo in krajino, pri čemer upoštevajo interese avtohtonega prebivalstva. Delujejo tako, da je vsakršno izkoriščanje, pomembno za prostor, neškodljivo za naravo in krajino. (...)« (1. odstavek)

V Furlaniji se lahko takorekoč vsi pripeljejo z avtomobilom sem gor

Varstvena območja večjih površin na alpskem prostoru

Najnovejša publikacija EURAK (strokovno področje alpskega okolja) analizira politiko varstvenih območij v alpskih državah ter obstoječa varstvena območja na alpskem prostoru, ki so večja od 100 ha.

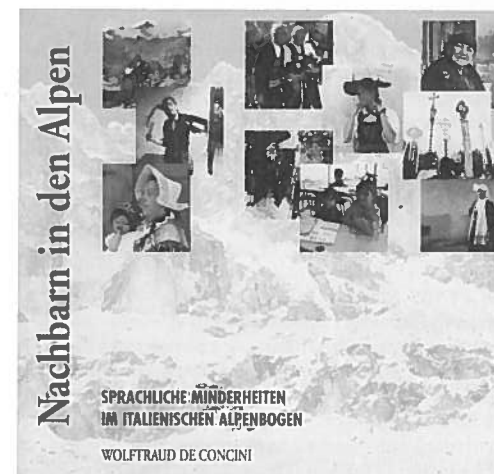
Ur. – Alpe so raznolik naravni prostor. Cilj razvoja v alpskem prostoru, ki se mu ni mogoče odpovedati, mora biti ohranitev nadvse velikega števila rastlinskih in živalskih vrst ter naravnih in kulturnih krajin za prihodnje rodove. Varstvena območja igrajo pri tem osrednjo vlogo.

Študija natančno razčlenjuje politiko varstvenih območij v različnih alpskih državah kakor tudi obstoječa varstvena območja alpskega prostora, ki so večja od 100 ha. Natančna primerjava naravnih vrednosti Alp s podobo naravnega prostora na obstoječih varstvenih območjih kaže, da so bila do sedaj varstvena območja vsebinsko in geografsko pomanjkljivo označena.

Iz teh spoznanj izvirajo zahteve do prihodnjih varstvenih območij, pa tudi napotki, kakšne naj bodo v bodoče strategije na področju varstva narave. Tako je ta prvi pregled večjih varstvenih območij v Alpah postal za prihodnje načrtovanje varstvenih območij nepogrešljiv pripomoček, povzetki v italijanskem, francoskem in angleškem jeziku pa omogočajo, da je knjiga uporabna na celotnem alpskem prostoru.

Grossflächige Schutzgebiete im Alpenraum – Daten, Fakten, Hintergründe (Varstvena območja večjih površin na alpskem prostoru – podatki, dejstva, ozadje). Evropska akademija Bolzano – strokovno področje alpskega okolja: Mario F. Broggi, Rudolf Staub, Flavio V. Ruffini. 1000. Blackwell Wissenschafts-Verlag. 241 strani s 93 deloma barvnimi fotografijami in 46 tabelami. ISBN 3-8263-3215-6

Sosedje v Alpah – jezikovne manjšine italijanskega alpskega loka

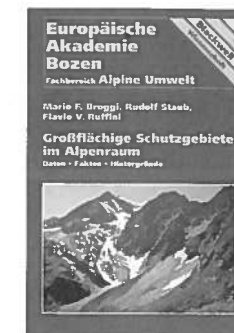

Opozoriti želi na problematiko etničnih in jezikovnih manjšin, ki govorijo svoj jezik in imajo svoje šege, običaje in navade, ter daje besedo predstavnikom različnih manjšin. Gre za več kot milijon ljudi in njihova kulturna dediščina je del alpske kulture, njen nadaljnji obstoj pa je za okolico zelo pomemben. V zadnjih letih manjšine vedno bolj zavzeto iščejo svojo kulturno identiteto ter vedno bolj zavestno ohranjajo svoje običaje. Knjiga je dokaz te povezanosti in soodvisnosti.

Delo, ki obravnava zelo aktualno temo, je izšlo v italijanskem (»Gli altri delle Alpi – Minoranze linguistiche dell'arco alpino italiano«) in nemškem jeziku.

Nachbarn in den Alpen – Sprachliche Minderheiten im italienischen Alpenbogen (Sosedje v Alpah. Jezikovne manjšine italijanskega alpskega loka). Wolftraud de Concini. Založba Bündner Monatsblatt, Chur 1998.

Ur. – Knjiga s številnimi črno-belimi slikami je izjemno dober primer uspešne predstavitve desetih jezikovnih in etničnih manjšin, ki danes živijo med Primorskimi Alpami na zahodu in Julijskimi Alpami na vzhodu. Delo »Sosedje v Alpah« nazorno prikazuje življenje Okcitancev, Frankoprovensalcev, Walserjev, Južnih Tirolcev, Ladincev, prebivalcev Fersentala, imenovanih tudi »Mocheni«, Kimbrov kakor tudi Nemcev v Benečiji in Furlaniji, Furlanov in Slovencev.

V okviru švicarskega Nacionalnega raziskovalnega programa 31 »Spremembe podnebja in naravne nesreče« sta izšli dve zanimivi publikaciji o obnašanju prebivalstva v primeru nevarnosti snežnih plazov – žal le v francoskem jeziku: P. Schoeneich, M.-C. Busset-Henchoz: Les Ormonans et les Leysenous face aux risques naturels, Rapport final PNR 31, 1998, ISBN 3 7281 23714, Ed. v/d/f A. Revaz-Herold, L. Bridel, S. Dulex-Putallaz: Représentation du risque d'avalanches et comportements sociaux dans deux communes valaisannes, Rapport de travail PNR 31, 1998, ISBN 3 7281 2589X, Ed. v/d/f

Agenda CIPRE

6.99 – 9.99

Študijske počitnice v Alpah

Cilj tovrstnega izobraževanja je spoznavanje ekoloških in kulturnih posebnosti na alpskem prostoru. Udeleženci se bodo intenzivno ukvarjali z aktualnim razvojem in problemi na različnih področjih. Znanje jim bo posredovano na ekskurzijah in v razpravah s strokovnjaki ter prebivalci posameznih regij.
Informacije: Lisbeth Wollweber, Hauptstrasse 18, D-54472 Hochscheid; tel.: 0049-6536-94 12 54; lisbeth.wollweber@t-online.de

22.6. · Dunaj

Jahresfachtagung der CIPRA-Österreich zum Thema: «Auswirkungen der Agenda 2000 auf die Alpen»

Letna strokovna konferenca CIPRE Avstrija o temi »Posledice Agende 2000 za Alpe«
Informacije: CIPRA Avstrija, c/o ÖGNU Umweltdachverband, Alserstrasse 21/1/5, A-1080 Wien; tel.: 0043-1-40 113-34/36, faks: 0043-1-40 113-50, cipra@oegnu.or.at

28.6. – 29.6. · Bern

Nachhaltige Entwicklung – Konzepte und Umsetzung

Weiterbildung in Ökologie an der Universität Bern
Trajnostni razvoj – koncepti in uresničitev
Izpopolnjevanje na področju ekologije na Univerzi v Bernu
Informacije: Weiterbildung in Ökologie – Koordinationsstelle Umweltwissenschaften, Chemin du Musée 8, CH-1700 Fribourg; tel.: 0041-26-300 73 42, faks: 0041-26-300 97 28, gerhard.schneider@unifr.ch, http://www.unifr.ch/environ

29.6. – 30.6. · Gap-Charance

Kolloquium «Alpenflora»

Kolokvij »Alpsko rastlinstvo«
Informacije: Netzwerk Alpiner Schutzgebiete, Parc national des Ecrins – c/o LAMA, 17, rue Maurice Gignoux, F-38031 Grenoble; tel.: 0033-476-63 59 46, faks: 0033-476-63 58 77, pguido@iga.ujf-grenoble.fr ali ebrancaz@iga.ujf-grenoble.fr, http://alparc.ujf-grenoble.fr/

15.7. – 16.7. · Augsburg

Das Lechtal: Gestern – Heute – Morgen Entwicklung einer Flusslandschaft von der Frühegeschichte bis zur künftigen Gestaltung

Lechtal: Včeraj – danes – jutri. Razvoj rečne krajine od najstarejše zgodovine do bodoče podobe
Strokovna konferenca Bavarske akademije za varstvo narave in urejanje krajine
Informacije: Bayerische Akademie für Naturschutz und Landschaftspflege, Seethalerstrasse 6, D-83410 Laufen/ Salzach, tel.: 0049-8682-8 96 30, faks: 0049-8682-89 63 17, Naturschutzakademie@t-online.de

2.8. – 20.8. · Schaan

Sommerakademie «Brennpunkt Alpen» (Basismodul)

Poletna akademija »Žarišče Alpe« (osnovni modul)
CIPRA-International
Informacije: CIPRA International, Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan, tel.: 00423-237 40 30, faks: 00423-237 40 31, cipra@cipra.org, http://www.cipra.org

14.8.

Feuer in den Alpen

Ogenj v Alpah
Kot znak upora proti vedno večjemu uničevanju celotnega alpskega prostora bomo v celotnem alpskem loku od Dunaja do Nice spet prižigali opozorilne kresove.
Informacije: Feuer in den Alpen, Peter Anderegg, Turenmattenstrasse 6, CH-3860 Meiringen, tel.: 0041-33 971 12 54, faks: 0041 33 971 12 45

12.8. – 13.8. · Schaan

Seminar «Direktvermarktung als Instrument einer nachhaltigen Entwicklung in den Alpen» innerhalb der Sommerakademie «Brennpunkt Alpen»

Seminar »Neposredno trženje kot instrument trajnostnega razvoja v Alpah« v okviru Poletne akademije »Žarišče Alpe«
Informacije: CIPRA International, Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan, tel.: 00423-237 40 30, faks: 00423-237 40 31, cipra@cipra.org, http://www.cipra.org

23.8. – 27.8.

Symposium «Gebirgsökosysteme»

Simpozij »Gorski ekosistemi«
Informacije: Eidgenössische Forschungsanstalt für Schnee und Lawinen, Werner Frey, Flüelastrasse 11, CH-7260 Davos Dorf, tel.: 0041-81-4170 111, faks: 0041-81-4170 110, frey@slf.ch

30.8. – 31.8. · Liechtenstein

Workshop «Natura 2000»

Delavnica »Natura 2000«
Informacije: Netzwerk Alpiner Schutzgebiete, Parc national des Ecrins – c/o LAMA, 17, rue Maurice Gignoux, F-38031 Grenoble; tel.: 0033-476-63 59 46, faks: 0033-476-63 58 77, pguido@iga.ujf-grenoble.fr ali ebrancaz@iga.ujf-grenoble.fr, http://alparc.ujf-grenoble.fr/

2.9. – 3.9. · Biel

Naturschutz im Wald heute. Schweizerische Ausbildungsstätte für Natur- und Umweltschutz (sanu)

Varstvo narave v gozdu danes. Švicarski izobraževalni zavod za varstvo narave in okolja (sanu)
Informacije: Schweizerische Ausbildungsstätte für Natur- und Umweltschutz (sanu), Postfach 3126, 2500 Biel 3, tel.: 0041-32-322 14 33, faks: 0041-32-322 13 20, sanu@dia1.eunet.ch, http://www.ambios.ch/sanu

7.9. – 8.9. · Regionalni naravni park Vercors

Kolloquium «Almwesen»

Kolokvij »Planšarstvo«
Informacija: Netzwerk Alpiner Schutzgebiete, Parc national des Ecrins – c/o LAMA, 17, rue Maurice Gignoux, F-38031 Grenoble; tel.: 0033-476-63 59 46, faks: 0033-476-63 58 77, pguido@iga.ujf-grenoble.fr ali ebrancaz@iga.ujf-grenoble.fr, http://alparc.ujf-grenoble.fr/

2.9. – 1.10. · Schaan

Sommerakademie «Brennpunkt Alpen», Schwerpunktlehrgang zum Thema «Direktvermarktung als Instrument einer nachhaltigen Entwicklung in den Alpen»

Poletna akademija »Žarišče Alpe«, tečaj osrednje teme »Neposredno trženje kot instrument trajnostnega razvoja v Alpah«
Informacije: CIPRA International, Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan, tel.: 00423-237 40 30, faks: 00423-237 40 31, cipra@cipra.org, http://www.cipra.org

29.9. – 2.10. · Narodni park Visoke Ture, Rauris

Workshop «Steinadler, Bartgeier, Gänsegeier»

Delavnica »Planinski orel, brkati ser in beloglavi jastreb«
Informacije: Netzwerk Alpiner Schutzgebiete, Parc national des Ecrins – c/o LAMA, 17, rue Maurice Gignoux, F-38031 Grenoble; tel.: 0033-476-63 59 46, faks: 0033-476-63 58 77, pguido@iga.ujf-grenoble.fr ali ebrancaz@iga.ujf-grenoble.fr, http://alparc.ujf-grenoble.fr/

2.10. – 2.10.

Internationaler Aktionstag der Initiative Transport Europe, ITE

Mednarodni akcijski dan Initiative Transport Europe
Prizadeti državljani in okoljske organizacije bodo na celotnem alpskem prostoru organizirali drzne akcije proti tranzitnemu prometu
Informacije: ITE Initiative Transport Europe c/o Alpen-Initiative, Postfach 29, CH-3900 Brig, tel.: 0041 27 924 22 26, faks: 0041 27 924 43 05, alpite@rhon.ch, http://www.ite-euro.com/ITE

28.10. – 30.10. · Benediktbeuren

CIPRA Jahresfachtagung «Jung sein, alt werden in den Alpen»

Letna strokovna konferenca CIPRE »Biti mlad, postati star v Alpah«
Informacije: CIPRA-Deutschland, Waltherstrasse 29, D-80337 München, tel.: 0049-89-54 42 78 50, faks: 0049-89-54 42 78 99 CIPRA International, Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan, tel.: 00423-237 40 30, faks: 00423-237 40 31, cipra@cipra.org, http://www.cipra.org

1.10. – 31.10. · Brandberg

Symposium «Steile Wiesen – schmale Wege»

Simpozij »Strmi travniki – ozke poti«

Društvo Ruhegebietsbetreuung Zillertaler Hauptkamm
»Povezanost v Alpah« – majhen tirolski kraj Brandberg, za katerega so značilne gorske kmetije, je občina v omrežju. Pri oblikovanju smernic je bilo kot bistven cilj opredeljeno ohranjanje in pospeševanje alpske kulturne krajine. Da bi dobili objektivno podlago za ocenjevanje ukrepov za pogodbeno varstvo narave, bodo leta 1998/99 v Brandbergu izvedli kartiranje kulturne krajine. Ob koncu tega projekta bo organiziran simpozij, na katerem naj bi razpravljali o načinih in rešitvah za ohranjanje in nadaljnji razvoj ekstremnih alpskih kulturnih krajin. Od maja 1999 naprej bo na voljo natančen program konference. Simpozij bo potekal v štirih jezikih.

Informacije:

Verein Ruhegebietsbetreuung Zillertaler Hauptkamm, Josef Ascher, A-6290 Mayrhofen 307, tel. in faks: 0043-5285-63 601, zillertal.hauptkamm@alpenverein.at

14.1.99 – 31.10.00 · alpski prostor

Ausstellung «Schöne neue Alpen – eine Ortsbesichtigung» Razstava »Krasne nove Alpe – ogled kraja«

Razstava je fotografska inventura Alp, ki obravnava prizadevanje za vzpostavitev ravnotežja med alpsko resničnostjo in alpskim mitom, med ogroženo kulturno krajino in nedotaknjeno divjino, med mestom in podeželjem, med odročnostjo gora in industrijsko civilizacijo, med kultom in komercializacijo. Prikazuje Alpe med urbanizacijo in razseljevanjem, dokumentira razvoj in posledice prometa, energetske politike in turizma, poroča o uporabi proti uničevanju Alp in predstavlja nove koncepte in modele za prihodnost.
Razstava potuje po alpskem loku. Tisti, ki želijo povabiti razstavo tudi v svojo občino, se lahko zanimajo na naslednjem naslovu: Gesellschaft für ökologische Forschung e.V., Frohschammerstrasse 14, D-80807 München, tel.: 0049-89-359 85 86, faks: 0049 89-359 66 22.

Začasni termini:

Termin	Kraj	Naslov
10.07.99–25.07.99	Dunaj (A)	
01.08.99–22.08.99	Schlanders (I)	Kulturhaus Karl-Schönhaus
27.08.99–12.09.99	Bruneck (I)	
16.09.99–12.10.99	Zürich (CH)	Uni Zürich, Lichthof
14.10.99–31.12.99	Luzern (CH)	Gletschergarten (SAN)
12.03.00–02.04.00	Leutkirch (D)	Realschule Leutkirch
03.04.99–30.04.00	Kempten	
01.05.99–31.05.00	Miesbach	
01.06.99–18.06.00	Bayrischzell (D)	Altes Kloster, Pfarrzentrum

Krasne nove Alpe tudi v italijanščini!

Od termina v Schlandersu naprej (1. avgust 1999) bo na voljo italijanski prevod besedil na razstavi.

Opomba k biltenu CIPRA-Info 52 Oskrba Dunaja s pitno vodo

V 52. številki biltena CIPRA-Info, ki je izšla marca 1999, je CIPRA na 9. strani (v okviru) poročala o oskrbi Dunaja s studenčnino iz Štajerske. Magistrat mesta Dunaj, oddelek MA 31 – Mestni vodovod nas je prijazno opozoril na to, da so v članku »napačni ali nepopolni podatki«. Tako ne držijo številke o večanju potreb po vodi na Dunaju. Tudi letnica 1837 za prvi vodovod ni pravilna, prav bi bilo 1873. Oddelek MA 31 je poleg tega poudaril, da ni Dunajski vodovod kriv za onesnaževanje štajerske podtalnice z nitrati, ravno nasprotno, Dunajski vodovod dela vse, da bi voda ostala čista (prepoved gnojil itd.)

Ce se Štajerska čuti »oropana« lastne vode (ta izraz je tudi v članku bil v narekovajih), poudarja MA 31, to še vedno ne pomeni, da gre za rop. Mesto Dunaj je zavarovana območja s studenčnico svojčas kupilo na zakonit način. Kar zadeva trditve v tem članku, češ da je Dunaj leta 1993 nameraval vodo iz Štajerske prodajati v steklenicah, pa MA 31 pravi: »Dunajska pitna voda se do danes ne prodaja v steklenicah.« Tega pa tudi CIPRA ni trdila.

Liberalizacija trga električne energije tudi v Italiji

© Ges. für ökolog. Forschung München

Skladno s cilji Evropske unije je tudi Italija izdala ustrezen zakon, tako imenovano Bersanijevo odredbo, ki pa žal ne vsebuje niti enega predpisa, ki bi spodbujal k varčevanju in zmanjšani porabi energije.

Kljub temu pa obstaja predpis, ki sledi določbam resolucije CIPRE iz leta 1996 in naj bi prispeval k boljši kakovosti vode. Gre za 12. člen, v katerem je predvideno, da je koncesije za uporabo vode, ki jim je potekla veljavnost, potrebno spremeniti v tem smislu, da količine vode v rečnih koritih ne smejo biti manjše od določenega minimalnega nivoja. Preostane nam le upanje, da bo ta predpis spodbudil stalen nadzor tekočih voda in da bodo predpisu sledila konkretna dejanja.

Francesco Pastorelli
CIPRA-Italia

Ureditev novih smučišč

Ur. – CIPRA-Info 52, ki je izšel marca 1999, je na 5. strani objavil zemljevid z »ureditvijo novih smučarskih področij – načrtovanih ali kot predmet razprave«. V spodnjem desnem kotu je pisalo: »Ta zemljevid ni popoln.« Različne reakcije so potrdile to opombo. Iz Avstrije in Južne Tirolske so nam tako javili številne projekte, manj pa iz drugih dežel in regij. V drugem krogu bomo zemljevid dopolnili. Aktualni zemljevid bomo objavili v internetu ter v zimski številki našega biltena CIPRA-Info.

Dve novi članici CIPRE Italija

Na letni skupščini 1999 so ratificirali izjavi parka »Parco Orobie Valtellinesi« (Valtellinski del Bergamskih Alp) in WWF Italije o pristopu k CIPRI Italije.

S pristopom WWF so sedaj vse večje italijanske okoljske organizacije članice CIPRE Italije.

Sklad Aage V. Jensen Charity Foundation iz Vaduza (FL) je finančno podprl izid te številke biltena CIPRA-Info.

IMPRESSUM

Obvestila CIPRE
izhajajo 4krat letno

Impresum Obvestila CIPRE – izhajajo 4krat letno – Uredništvo (ur.): Andreas Götz, Michel Revaz, Alma Sartoris, Christophe Mütterlein, Birgit Reutz, Thomas Terzer, CIPRA-International – drugi avtorji: Peter Anderegg, Barbara Hallensleben, Peter Hasslacher, Francesco Pastorelli, Andreas Weissen, Jörg Wyder – Prevodi: Jürgen Deuble, Andreas Götz, Carlo Gubetti, Zdenka Hafner-Celan, Fabienne Jülland, Birgit Reutz, Carla Toscana, Maša Valentinčič – Ponatis zaželeni z navedbo vira – Natisnjeno na recikliran papir – Nemška, francoska, italijanska in slovenska izdaja – Celotna naklada: 11.400 – Tisk: Gutenberg AG, Schaan/Liechtenstein

CIPRA-International, Im Bertscha 22, FL-9494 Schaan, Tel.: 00423-237 40 30, Fax: 00423-237 40 31, e-mail: cipra@cipra.org, Website: www.cipra.org

Nacionalni odbori:
CIPRA-Österreich, c/o ÖGNU, Alserstrasse 21/1/5, A-1080 Wien
 Tel.: 0043-1-40 113-34/36, Fax: 0043-1-40 113-50, e-mail: cipra@oegnu.or.at

CIPRA-Schweiz, c/o Pro Natura, Postfach, CH-4020 Basel
Tel.: 0041-61-317 91 91 u. 61-317 92 42, Fax: 0041-61-317 92 66,
e-mail: mbehrens@pronatura.ch

CIPRA-Deutschland, Waltherstrasse 29, D-80337 München,
Tel.: 0049-89 54 42 78 50, Fax: 0049-89-54 42 78 99

CIPRA-France, c/o Mountain Wilderness, 38 rue du Dauphiné, F-38180 Seyssins,
Tel: 0033-476-84 54 42, Fax: 0033-476-84 54 44, e-mail: cipra_france@wanadoo.fr

CIPRA-Liechtenstein, c/o LGU, Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan
Tel.: 00423-232 52 62, Fax: 00423-237 40 31, e-mail: lqu@lqu.li

CIPRA-Italia, c/o Pro Natura Torino, via Pastrengo 20, I-10128 Torino
Tel.: 0039-011-54 86 26, Fax: 0039-011-53 41 20, e-mail: pronto@arpnet.it

CIPRA-Slovenija, Regionalni center za okolje, Slovenska cesta 5, SI-1000 Ljubljana

Regionalni odbor:

CIPRA-Südtirol, c/o Dachv. f. Natur- u. Umweltschutz, Kornpl. 10, I-39100 Bozen
Tel.: 0039-0471-97 37 00. Fax: 0039-0471-97 67 55. e-mail: natur@dnet.it

[illegible]